

Nevarne razmere v gorah

Opozorilo. Gorski reševalci po sredini tragični nesreči pod Češko kočjo opozarjajo planince na previdnost zaradi pomrznjenega snega in nevarnosti snežnih plazov.

Črta v Piranskem zalivu

Meja. Marko Pavliha (SD) je na kmetijskega ministra Iztoka Jarca naslovil vprašanje, zakaj je v ribiških načrtih uporabljen škodljiv izraz "z upoštevanjem sredinske črte".

Intervju. Andrej Mohar očita Javni razsvetljavi potratnost in svetlobno onesnaževanje mesta.

MOL: milijoni evrov letijo v nebo

» LUKA DEKLEVA

"Ljubljana ima 34 tisoč svetilk, Gradec samo 24 tisoč. Če bi se po varčnosti zgledovali po Avstrijcih, bi letno prihranili za 1,6 milijona evrov elektrike," trdi Andrej Mohar iz civilne pobude za temno nebo zaradi naraščajočega svetlobnega onesnaženja v Sloveniji.

Trdite, da je Ljubljana s svetlobo potratno mesto in da porabi 2,8-krat več energije kot primerljivi avstrijski Gradec. Lahko poveste v številkah?

Avstrijski Gradec porabi 8,12, Ljubljana, ki ima malenkost manj prebivalcev kot Gradec, pa 22,9 milijona kilovatih ur. Ljubljana torej porabi 2,8 krat več elektrike za javno razsvetljavo kot Gradec. Poraba Ljubljane je nekje v povprečju slovenskih občin, približno 70 odstotkov nad porabo v EU. Maribor je med rekorderji, saj porabi na prebivalca štirikrat toliko kot Gradec.

Ste predstavili te izračune, študij in primerjave mestnim oblastem oziroma Javni razsvetljavi? Komu konkretno ste jih predstavili in kaj so vam odgovorili?

Že poldrugo desetletje pritiskamo na javno razsvetljavo v Ljubljani, naj namešča okolju prijazne svetilke, ki ne svetijo nad vodoravnico. Verbalno so nas podpirali, v resnici pa so nameščali svetilke z izbočenimi kapami, ki so glavni vir svetlobnega onesnaženja. Pretirana poraba je samo manjši vzrok svetlobnega onesnaženja, glavnino povzročajo svetilke z izbočenimi kapami in druga svetila, ki svetijo v nebo, ali pa kar je še huje – tik nad vodoravnico. Bojim se, da je ljubljanski župan Zoran Jankovič nemočen, saj je pred kratkim Javna razsvetljava dobila koncesijo

»

Cena svetilk na novem mostu čez Gradaščico je vsaj 20-krat višja, poraba pa petkrat večja kot pri sodobni cestni razsvetljavi.

Andrej Mohar

mostu čez Gradaščico?

Javna razsvetljava, d. d., ker so z namestitvijo svetilk vedeli, da kršijo uredbo.

Pred tedni je Svetovna zdravstvena organizacija nočno delo in svetenje uvrstila med rakotvorne dejavnike. Kakšna je vaša rešitev?

Svetenje v spalnice prekine tvorjenje hormona melatonina med spanjem, pomanjkanje melatonina dokazano povzroča raka. Treba je spoštovati uredbo, ki prepoveduje vsako svetenje nad vodoravnico in s tem omejuje svetenje v spalnice.

» luka.dekleva@zurnal24.si

Na vprašanja o energetski potratnosti Ljubljane in osvetljevanju mostu čez Gradaščico nam do zaključka redakcije niso odgovorili niti v MOL niti v Javni razsvetljavi Ljubljana.

2,8

krat več elektrike porabi Ljubljana v primerjavi z Gradcem.

za 20 let. V tujini se koncesije podeljuje za leto ali dve.

Kako bi najučinkovitejše in finančno najmanj zahtevno sanirali problem v Ljubljani, koliko časa bi posodobitev trajala in koliko bi po vaši oceni stala?

Vlada je lani avgusta sprejela uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja, ki zahteva, da se svetilke v javni razsvetljavi v devetih letih uskladijo z uredbo. Tako ali tako vsako leto povsod menjajo svetilke, ob menjavi pa se namesti okolju prijazne svetilke, ki ne svetijo nad vodoravnico. Hkrati se zmanjša poraba. Vlada tako zmanjšuje stroške s postopno uskladitvijo. Javna razsvetljava, d. d. v Ljubljani je največji kršitelj uredbe v Sloveniji.

Kdaj bi se naložba v tako posodobitev povmila?

Zamenjava svetilk se izplača v nekaj letih, odvisno od primera.

Koliko je posodobitev stala avstrijski Gradec in ali bi Ljubljana lahko dobila katero od subvencij v EU in v kolikšnem deležu?

Čeprav ima Gradec 2,8-krat manjšo porabo v primerjavi z

Ljubljano, jo želijo še zmanjšati. V pilotskem projektu so jo zmanjšali za dodatnih 59 odstotkov, kar pomeni, da bo imel Gradec petkrat manjšo porabo, kot jo ima danes Ljubljana.

Kaj prinaša nova vladna uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja? Katere prednosti in slabosti ima uredba?

Uredba je odlična. Glede javne razsvetljave prepoveduje vsako svetenje nad vodoravnico in ne dovoli večje porabe, kot je povprečje v EU. Želimo biti še naprej druga najbolj svetlobno onesnažena in druga najbolj energetska potratna država v EU?

Katera je najbolj potratna? Belgija.

Kaj bi izpostavili kot slab primer razsvetljave v Ljubljani?

Novi most čez Gradaščico je primer finančnega in okoljskega kriminala. Če teh novih svetilk ne bomo zamenjali, bodo davkoplačevci v 30 letih plačali okoli 100 tisoč evrov preveč stroškov.

Kdo je najbolj odgovoren za slab primer osvetlitve, denimo, novega

Stil HOTEL

sobo, apartmaji, prostorna dogodka, grand bar, restavracija

Na milansko stilu, v ljubljani, ali v vašem območju, se nahaja podoba hotela Stil

UGODNI VIKEND PAKET

Stil, ljubljana, glavna ulica 169
1215 Ljubljana
Tel: +386 (0)1 541 13 44
E-mail: hotel@stil.si
www.hotel-stil.si